

สำนักพิมพ์สารคดี

กีฬาพื้นเมืองไทย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศึกษา และวิเคราะห์ความเป็นมา วิธีเล่น และคุณค่า

รศ. ชัชชัย โกมารทัต

306.483

ช112ก

2549

กีฬาพื้นเมืองไทย มรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์

สารบัญ

บทนำ	๑๓
๕ ความหมายและความสำคัญของกีฬาพื้นเมืองไทย	๑๔
ประโยชน์และคุณค่าของกีฬาพื้นเมืองไทย	๒๕
ความเป็นมาของกีฬาพื้นเมืองไทย	๓๓
กีฬาพื้นเมืองไทยในสมัยกรุงสุโขทัย	๓๔
กีฬาพื้นเมืองไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา	๓๘
กีฬาพื้นเมืองไทยในสมัยกรุงธนบุรี	๔๔
กีฬาพื้นเมืองไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	๔๕
กีฬาพื้นเมืองไทยช่วงสี่บทอด	๔๖
กีฬาพื้นเมืองไทยช่วงฟื้นฟูและพัฒนา	๕๕
กีฬาพื้นเมืองไทยช่วงชบเซา	๖๕
สรุปลำดับความเป็นมาของกีฬาพื้นเมืองไทย	๗๐
กีฬาพื้นเมืองไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๗๗
<u>กระเต็งกระต้อย</u>	๗๙
<u>กลองเส็ง</u>	๘๕
<u>ขี้ม้าฟันดาบ</u>	๙๐

ซี้ม้าหลังโปก	๙๕
ซี้หนอน	๑๐๒
<u>ซาโถกเถก</u>	๑๐๖
แข่งเกวียน	๑๑๑
โคเกวียน	๑๑๕
<u>ไค้งตีนเกวียน</u>	๑๑๙
งอ	๑๒๔
ตั้งครก	๑๒๘
ตีไก่	๑๓๓
<u>ตีคลี</u>	๑๓๖
<u>ตั้งตีนตอ</u>	๑๔๔
เต็นจ่างจะ	๑๔๘
บักลี	๑๕๒
<u>ฟักลอย</u>	๑๕๘
<u>แมวกับปลาอย่าง</u>	๑๖๒
ลิงเกี้ยลูก	๑๖๖
<u>ลิงชิงหาง</u>	๑๗๐
วัวต่าง	๑๗๔
<u>วัว</u>	๑๗๙
วังสามขา	๑๘๔
หนอนซ้อน	๑๘๘
หนอนเลขแปด	๑๙๓
หมากตั้ง	๑๙๗
<u>หมากยูน</u>	๒๐๒

หลักควาย	๒๐๗
<u>หิงหลุม</u>	๒๑๑
<u>ไหสองนิ้วมือ</u>	๒๑๖
<u>สรุป</u>	๒๒๑
ความเป็นมาของกีฬาพื้นเมืองไทย	๒๒๒
ความเป็นมาของกีฬาพื้นเมืองไทยในภาพรวม	๒๒๒
สรุปความเป็นมาของกีฬาพื้นเมืองไทยแต่ละชนิดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๒๗
ตารางสรุปความเป็นมาของกีฬาพื้นเมืองไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๒๘
ลักษณะและวิธีการเล่นกีฬาพื้นเมืองไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๓๕
ตารางสรุปลักษณะและวิธีการเล่นกีฬาพื้นเมืองไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๓๖
คุณค่าของกีฬาพื้นเมืองไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๔๓
ตารางสรุปคุณค่าของกีฬาพื้นเมืองไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๔๔
ข้อเสนอแนะ	๒๕๓
บรรณานุกรม	๒๕๗
ประวัติผู้เขียน	๒๗๑